

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Vtrum Ioannes Euangelista venturus sit simul cum Enoch, & Helia temporibus Antichristi? Oportet te iterum prophetare gentibus, & populis, & linguis, & Regibus multis. Sectio VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

populi peccata considerans, ut percussat, & corripiat delinquentes, unde & Apostolus scribit
1 Cor. 4. 21. peccantibus. 1. Cor. 4. Quid vultis in virga veniam ad vos, an in charitate, & spiritu mansuetudinis? ista est virga, vel baculus, de quo loquitur David Psal. 22. Virga tua, & baculus tuus, ipsa me consolata sunt: pulchreque posuit, Consolata sunt: ad hoc enim Dominus corripit, ut emendet. Et quomodo nux, siue amygdalum amarissimum habet corticem, & testa durissima cingitur, ut detractis austerioribus, & duris, fructus dulcissimus reperiat: sic omnis correptio, & labor continentia amara quidem videtur ad profens, sed fructus pariter dulcissimus. Hac Hieronymus.

Utrum Ioannes Euangelista venturus sit simul cum Enoch, & Helia temporibus Antichristi?

Oportet te iterum prophetare gentibus, & populis, & linguis, & Regibus multis.

SECTIO VIII.

M Vitorum torquet ingenia sententia illa ab Angelo dicta Ioanni hoc ipso ca-
p. 1. **A**ffirmatiua opinio probatur. Ioan. 21. 22. Etenim propter haec duo potissimum testimonia plerique in eam iu-
re sententiam Ioannem nostrum simul cum Enoch, & Helia extremis mundi tem-
poribus venturum, & fidem Christi aduersus Antichristum, eiusque sectatores
propugnaturum, & quod est consequens, viuum adhuc ad ea vsque tempora di-
uina virtute referuari. Quam sententiam amplexi sunt Hippolytus Mart. orat. de
consummatione seculi. Prior, inquit, ipsius aduentus praecursorem habuit Ioannem Ba-
ptistam, Posterior vero, quo venturus est in gloria, Enoch, & Eliaz, & Ioannem Theologum
exhibebit. Catharin. opusc. de hac re, & in comment. super 1. cap. Gen. Doroth. Epi-
scopus Tiri, Simeon Metaph. in vita Ioannis, Georgius Trapez. tractatu quodam
super illa verba Domini Ioann. 21. sic eum volo manere, donec veniam. Ad eandem
sententiam videntur accedere D. Ambros. libr. 7. in Lucam. D. Ioann. Damascen.
orat. de transfiguratione. Eandem referunt ut probabilem Theophyl. Ioann. vlti-
mo, & Euthym. in Matth. cap. 43. Quae opinio nititur potissimum duobus Scri-
pturae testimonijs iam citatis. Et praeterea, quia Christus Matth. 20. dixit Ioanni
& Iacobo: Calicem quidem meum bibetis: quibus verbis de vtriusque martyrio locutus
fuisse nemini dubium est. Cum igitur haec tenus non legamus Ioannem Apostolum
martyrio vitam finivisse, videtur adhuc expectandum eius martyres tempus at-
que ad eum ad extrema mundi tempora referuari, ut pro fidei confessione ab Anti-
christo morte accipiat. Denique quia consentaneum est, ut Antichristo omnium le-
gum violatori sese opponant legum omnium loeupletissimi testes, & acerrimi pro-
pugnatores: quare cum Enoch eo tempore pro lege natura, Helias pro lege scripta
pugnare debeant, illud super est, ut Ioannes legis Evangelicae partes tuatur.
Contraria tamen sententia multo est probabilior, & certior, atque a se omnino
amplectenda: cuius illud est fundamentum praecipuum, & firmissimum, quod Ioan-
nem mortuum iam esse est communis Patrum doctrina: sic enim tradunt Tertul. de anima
e. 50. D. Hier. li. de scriptoribus Eccl. & li. 1. aduersus Iovinianum, & in com. super
20. c. Mat. Euseb. Caes. li. 5. hist. Eccl. e. 24. Niceph. li. c. 35. & li. 2. c. 42. D. Aug. tract.
124. in Ioan. Epiph. heresi 79. D. Ildor. li. de vita, & obitu Sacerdotum c. 74. Theoph.
& Beda Ioan. vltimo, Euthym. in Mat. c. 43. Praeterea in concilio Ephesino iubetur
adorari reliquia Martyrum, maxime vero Ioannis Theologi: earundemque reliquia-
rum

H Contraria sententia multo probabilior indicatur. Tertull. D. Hieron. Euseb. Cas. Nicephor. D. August. D. Epiphani. D. Ildor. Beda. Euthymius. Concil. Eph.

VIE
Apoc

rum mentionem facit Cælestinus Papa in epist. ad synodum Ephesinam. Idemque non obscure significauit D. Chrysof. hom. 26. in Epist. ad Hebr. & hom. 2. in Ioan. referuntque D. Thom. in cap. 21. Ioan. & in 4. sentent. de 43. q. 3. ad 2. & Abul. q. 79. in 20. cap. Matth. Præterea eius sepulchri meminerunt Euseb. lib. 3. hist. Eccl. c. 33. D. Hieron. de scriptor. Eccle. in Ioanne, D. Chryf. hom. 29. in epist. ad Hebr. Socrates lib. 6. c. 10. Sofom. lib. 8. c. 6. Palladius in dialog. Metaphr. in vita Ioannis. Quamquam verò Ioannem obiisse, & statim resurrexisse, atque ad eò tam animo, quam corpore beatù in cælo esse existimauit Niceph. locis citatis, & Petrus Damianus ferm. 2. de excellentia Beati Ioannis Euangelistæ, & D. Thom. in caput 21. Ioannis, ubi opiniones de sepulchro eius commemorat: eamque opinionem referant, nec reiciant D. Ambros. ferm. 20. in Psalm. 118. 85 D. Hieron. in ferm. de assumptione: probabilius tamen nobis videtur eum nondum surrexisse, tantumque eius animã in cælo esse propter ea, quæ paulo ante de reliquijs eius diximus. Ex quo illud etiam colligimus eum nequaquam extremis mundi temporibus venturum: cum enim eius anima iam sit beata, nullò pacto est credibile iterum ad mortale corpus, communemque cum hominibus conuersationem reuersuram: esset enim instar insoliti cuiusdam prodigij, quod non est temerè affirmandum: quam ob causam qui eum eo tempore venturum senserunt, consequenter affirmarunt, nondum diem suum obiisse: sed sicut Enoch, & Heliam viuum diuinitus referuari: id quod etiam multò magis dicendum est in ista illorum sententiam, qui eum in corpore glorioso iam resurrexisse putauerunt.

Nec verò testimonia Scripturæ citata nobis officiant. Ad illud enim quod dicitur Ioan. 21. *Sic eum volo manere, donec veniam*, dicimus varianti esse eius loci lectionem. Etenim plerique legunt *sic*, veluti D. August. tract. 124. in Ioan. D. Ambros. lib. 7. in Luc. & D. Bernardus ferm. de natali Innocentium: & alij *si*, vt Cyrill. Alex. lib. 12. in Ioan. cap. 66. D. Chrysof. hom. 83. & D. Hieron. lib. 1. contra Iovinian. Alij vtrunque coniungunt, & legunt, *si sic*, vt D. Ambros. in orat. funebri de obitu fratris. Vtrunque tamen sit, Cyril. Alex. facile se hoc modo expedit: ait enim Christum nihil affirmasse, sed tantum conditionalis responsione curiosam Petri questionem compescere voluisse. Illud tamen magis dixerim, si legendum est, *Volo*, vt legunt D. Ambros. D. August. D. Bern. locis citatis, & Doctores communiter: non autem, *Velim*, vt legit Cyril. Alex. propositionem videri potius absolutam, quam conditionatam, atque ad eo Christum Dominum aliquid affirmare voluisse siue legendum sit, *si*, siue, *si*. Tunc verò respondemus Christum loqui de suo aduentu non ad iudiciũ, sed ad puniendos Iudæos per Titum: itaque significare voluisse Ioannem non antè vrbis euersionem moriturum: quod ita cõtingit: obiit enim anno Domini 99. hoc est, post euersionem vrbis 75. siquidem ea accidit anno 42. post Domini passionem. Eodem sensu dictum est c. 2. huus operis Angelo Ephesi: *Sic minus venio tibi cito, & mouebo candelabrum tuum de loco suo, nisi poenitentiam egeris. Vbi, Venio tibi*, punitionem significat, vt eo loco diximus. Atque hæc responsio videtur nobis præ cæteris probabilior, quippe quæ sit modo loquendi Scripturæ consentanea, & facile omnem ditimat cõtrouersiam. Cum verò hic dicitur: *Oportet te iterum prophetare gentibus, & populis, & linguis, & Regibus multis*: illud tantum significatur Ioannem ex insula Pathmos, vbi tunc erat, in Asiam reuersurum, ibique per se ipsum & toto orbe per Euangelium, quod conscripturus erat, multis gentibus, populis, linguis, ac Regibus fidei mysteria prædicaturum. Quod autem Christus dixit Ioannem calicem passionis bibiturum, D. Hieron. eo loco docet impletum fuisse, cum in feruentibus olei colium Domitiani iussu mis-

Cælest. Pap.
D. Chrysof.
D. Thom.
Abulensis.
Eusebius.
D. Hieron.
D. Chrysof.
Socrates.
Sozomenus.
Palladius.
Metaphrast.
Nicephor.
D. Thomas.
Petr. Dam.
D. Ambros.
D. Hieron.

III.
Resistantur
rationes pri-
mæ sententiæ.
D. August.
D. Ambros.
D. Bernard.
Cyrill. Alex.
D. Chrysof.
D. Hieron.
D. Ambros.
Cyrill. Alex.

Apoc. 2. 5.

D. Hieron.

sus fuit: licet enim tunc temporis fuerit diuinitus seruatus à morte: quia tamen sponte pro fide se morti obtulit, causaque illa sufficiens erat ad mortem ei inferendam, nisi miraculum intercederet, verè calicem passionis bibisse dicendus est. Denique non est opus, vt Ioannes pro lege gratiæ prædicanda tunc veniat, cū defuncti non sint quamplurimj, ii que excellentes Sancti, & Heroës, qui eam sua prædicatione, & martyrio testari debent.

ARGVMENTVM.

Caput hoc vndecimum adhuc sexti Angeli visionem persequitur, eaque absolute septimi visionem comprehendit. Multa in ea commemorantur, quæ tempore Antichristi debent contingere: potissimum verò Enoch, & Helix prædicatio, martyrium, & resurrectio.

CAPVT VNDECIMVM.

Datus est mihi calamus similis virgæ, & dictum est mihi: surge, & metire templum Dei, & altare, & adorantes in eo: atrium autem, quod est intra templum, eiice foras, & ne metiaris illud, quoniam datum est Gentibus, & ciuitatem sanctam calcabunt mensibus quadraginta duobus. Et dabo duobus testibus meis, & prophetabunt diebus mille ducentis sexaginta amicti saccis. Hi sunt duæ oliuæ, & duo candelabra in conspectu Domini terræ stantia. Et si quis voluerit eos nocere, ignis exiet de ore eorum, & deuorabit inimicos eorum: & si quis voluerit eos lædere, sic oportet eum occidi. Hi habent potestatem claudendi cælum, ne pluât diebus prophetiæ ipsorum: & potestatem habent super aquas, conuertendi eas in sanguinem, & percutere terram omni plaga, quotiescunque voluerint. Et cum finierint testimonium suum, bestia, quæ ascendet de abyssu, faciet aduersum eos bellum, & vincet illos, & occidet eos. Et corpora eorum iacebunt in plateis ciuitatis magnæ, quæ vocatur spiritualiter Sodoma, & Ægyptus, vbi & Dominus eorum crucifixus est. Et videbunt de tribubus, & populis, & linguis, & Gentibus corpora eorum per tres dies, & dimidium: & corpora eorum non sinent poni in monumentis. Et inhabitantes terram gaudebunt super illos, & incundabuntur: & munita mittent inuicem, quoniam hi duo Prophetæ cruciauerunt eos, qui habitabant super terram. Et post dies tres, & dimidium, spiritus vitæ à Deo intravit in eos. Et steterunt super pedes suos, & timor magnus cecidit super in eos, qui viderunt eos. Et audierunt vocem magnam de cælo, dicentem eis: Ascendite huc: Et ascenderunt in cælum in nube, & viderunt illos inimici eorum. Et in illa hora factus est terræ motus magnus, & decima pars ciuitatis cecidit: & occisa sunt in terræ motu nomina hominum septem millia, & reliqui in timorem